

Közönségkapcsolatok a könyvtárban

A könyvtári munka hatékonyságát jelentősen befolyásolja, hogy milyenek a körülmények, a könyvtár milyen méretű és összetételű könyvállománnyal rendelkezik, mekkora területen vehetik igénybe szolgáltatásait. Nagyon jó, ha a könyvtár sok értékes könyvet, folyóiratot tud beszerezni, választéka színvonalas, sokrétű; többféle olvasói igényt ki tud elégíteni. De nem biztos, hogy a kifogástalan tárgyi feltételek, a szép környezet önmagában is elegendő arra, hogy a könyvtár olvasóközönségét magához vonzza, tartalmas kikapcsolódást nyújtson a helybelieknek.

E számunk a könyvtári munka másik oldaláról szeretne néhány érdekes, jó példát bemutatni: mit tesz és tehet azon túl egy jó könyvtáros, hogy az adminisztrációs munkát precízen elvégzi; hogyan próbálja a településen élők érdeklődését felébreszteni a könyvtár szolgáltatásai iránt. Mindezek plusz dolgok, de véleményem szerint legalább olyan fontos, sőt fontosabb a közönségkapcsolatok építése, mint a szorosan vett könyvtári munka. Minden település kulturális életében jelentős szerepet kell vállalnia a könyvtárnak, jó, ha jelen van a helyi rendezvényeken, azok előkészítésében. Megbecsülést, elismerést kell szerezni a helyi önkormányzattól, az iskolától, a község lakóitól.

Módszertani utunk során sok olyan könyvtárban jártunk, ahol a könyvtáros elmesélte, milyen programokkal, a helyismereti gyűjtemény elindításával, kiállításokkal, könyvtári órákkal igyekszik a településen élők figyelmét felkelteni a könyvtár iránt. Sok helyen tapasztaltuk, hogy az előzőleg elhanyagolt könyvtár milyen barátságossá vált növényekkel "benépesítve", sőt olyat is láttunk, hogy az ügyes könyvtáros segítőtársaival újrafestette a régi bútorokat, új huzatot varratott a kopott székekre, a polcokat úgy rendezte el, hogy világosabbá, barátságosabbá vált új munkahelye.

Mindezeket az ötleteket, módszereket ezúton szeretnénk tovább adni. Remélem, sok kollégának hasznos segítséget nyújtanak, továbbgondolva érdemesnek tartják a helyi viszonyokra átültetve fejleszteni.

Tózsér Istvánné
Módszertani Osztály vezetője

Egy fiókkönyvtáros tapasztalatai (avagy: Miért is jó vidéki könyvtárosnak lenni?)

A ma már Egerhez tartozó Felnémet valamikor önálló község volt, első könyvtárát 1892-ben alapította három lelkes elöljáró. Ma a Bródy Sándor Könyvtár 2. sz. fiókkönyvtára működik itt, közel 10.000 kötetes könyvvállománnyal.

1992-től vagyok itt könyvtáros, s gyakran elgondolkodom, hogy mennyire más egy ilyen településen létrehozott könyvtár élete, mennyire különbözik a nagyvárosokban lévő csodálatos, technikailag jól felszerelt, modern könyvtáraktól. Hiszen itt még érződik egyfajta falusias életmód, itt szinte mindenki ismeri egymást. Mikor idekerültem, elszomorított, hogy mindössze 152 a beiratkozott olvasók száma. Nem akartam tétlenül várni, míg valaki betéved a könyvtárba, úgy éreztem, nekem kell az olvasók "elé" mennem. Bevallom, szerencsés helyzetben voltam, hiszen tősgyökeres felnémeti vagyok, az itt élők nagy részét személyesen ismerem, a "megszólítás" tehát nem volt nehéz. Természetesen nem direkt módon történt ez a könyvtárba "csalogatás". Elhatároztam, hogy készítek egy helytörténeti fotó- és dokumentum kiállítást. Szórólapokon, a helyi újságon keresztül kértem régi fényképeket, leveleket. Feldolgoztam Felnémet helytörténetét, az egri vármúzeumtól nagyon sok érdekes régi levelet, tárgyi emléket sikerült a bemutató idejére megkapnom. Az óriási érdeklődés, a kiállítás nagy sikere engem is meglepett. Kiderült, hogy milyen sok embert érdekel a település múltja.

A kiállítás után megkeresett egy helyi önkormányzati képviselő, s néhány itt élő vállalkozóval, érdeklődővel közösen létrehoztunk egy alapítványt "Felnémet kultúrájáért" címmel. Megszületett egy állandó rendezvény, a "*Felnémeti szüret*", melynek nyitó programja minden évben egy könyvtári kiállítás. Az elmúlt években volt már népviseleti, kézimunka kiállítás, és egy helyi fafaragó bemutatója is.

Munkám legnagyobb elismerése, hogy évről évre nő a beiratkozott olvasók száma, a múlt évben 428 fő volt. Kilenckor nyitom a könyvtárat, alkalmazkodva a helyi igényekhez, hiszen a legtöbben ilyenkor indulnak a boltba, a kismamák ilyenkor kísérik a közeli óvodába a kicsiket, és a könyvtárat is "útba ejtik". Az óvodások napi sétájuk során gyakran betérnek. Már tudják, hogy a mesefigurákkal díszített könyvespolc az övék, ott szabadon nézegethetik a sok színes könyvet. Nagyon fontos számomra, hogy szívesen jöjjenek ide, megszeressék a könyveket azok is, akik talán itt találkoznak vele először. A helyi általános iskola és gimnázium diákjainak nagy része beiratkozott olvasó, s rendszeresen járnak könyvtárismereti foglalkozásokra is. Minden nagyobb ünnep előtt (Karácsony, Húsvét) apró ajándékokat, díszeket is készíthetnek.

Nagy örömöm, hogy egyre több az idős, nyugdíjas olvasó. Bennük, közöttük még érződik a múlt, a szokások, szívesen mesélik az életüket. Legidősebb olvasónk a 79 éves Margit néni, aki bár bottal jár és sok dioptriás szemüveget hord, mégis életkedvével, anekdotáival gyakran elkápráztatja az itt bókászó középiskolásokat.

Jó érzés, hogy a mai elidegenedett világban sikerült olyan személyes kapcsolatot kiépíteni az olvasókkal és olyan légkört teremteni a könyvtárban, ami az alapja annak, hogy szívesen jöjjen ide felnőtt és gyerek egyaránt. S ez az erkölcsi siker a mi szakmánkban sok mindenhez erőt adhat.

Vitkóczy Jánosné
könyvtáros

Közönségkapcsolatok Sirokban

Amikor az ember átvesz egy könyvtárat (mondjuk, mert az elődje nyugdíjba ment), nem csak az épületet és az állományt "örökli", hanem a könyvtárlátogatók táborát is. Ez lehet népes avagy kevésbé az, de minimális elvárás kell hogy legyen ennek a rétegnek a megtartása. Ez a dolog könnyebbik fele, hisz ezek az emberek szeretnek olvasni; szóval ha nem riogatják őket tüzes söprűkkel, a jövőben sem kell lemondani róluk.

Alig hinném azonban, hogy az önkormányzat pusztán azért megveregetné egy új munkaerő vállát, mert a színvonal nem lett rosszabb. (Új seprő, söpörj jól!) Valami ilyesmi járt az eszemben nékem is, mikor 1994-ben átvettem a Siroki Községi Könyvtár vezetői megbízását. No, meg minden embernek van valamicske önbecsülése is, ami ambícionálhatja. Valamivel könnyebb az ember dolga, ha mellékesen még magyartanár is az illető. Összeszedi az osztályokat, s esetenként átjön összekötve a kellemest a haszonnal, ami garantáltan jelent néhány új beiratkozót - főleg a kicsinyek körében. Arról már nem is beszélve, hogy egy jól megválasztott házifeladat is becsábítja a tudásra szomjazót. Aztán lehet itt rendezni szavalóversenyeket, színjátszó próbákat, közös zenehallgatásokat, legutóbb pedig vettem egy gitárt, lehet tanulni az alapokat. Persze nem árt, ha a könyvtárosnak van néhány kottája, és egy icipicit a hangszerhez is ért. A hatás azonban lenyűgöző, hiszen ki ne ábrándozna arról, hogy megtanul gitározni.

De mi lesz a felnőttekkel? Szerencsére működik a községben helyi újság, így van mód némi propagandára. Szerény keretből gazdálkodva van rá lehetőség, hogy évi két-három alkalommal vendégművészt hívjunk meg, s ezeken a 40-50 fős összejöveteleken a nézők fele, harmada felnőtt szokott lenni.

Tanácskozási helyszíneként is gyakran rendelkezésre bocsátom az olvasótermet, itt ülésezik a községi újság szerkesztősége, vallási közösség, Vár Társaság, alkalmi rendezvények, stb. Ha aztán pusztán véletlenségből még egy állandó kiállítást is el tudunk helyezni, mondjuk annak a szobrásznak a műveiből, melyről az utca a nevét kapta, akkor már a turisták közül is becsábul néhány. A helyzetet az sem rontja, ha a könyvtárosnak van egy fetőművész barátja, aki néhány képét szintén felajánlja a kiállítás színvonalának emelésére.

S kérdezik Önök, mi legyen azzal, aki nem tud gitározni, nincs festőbarátja és még véletlenül sem magyartanár? Véleményem szerint elég, ha tisztességesen dolgozik, mert bármennyire is hihetetlen, úgy gondolom, hogy becsületes munkával is lehet boldogulni. Ugye?

Rajnavölgyi Vilmos
Községi Könyvtár, Sirok

Olvassatok nyáron! legalább egy könyvet

A fenti címmel szólítom meg az általános iskolásokat immár harmadik éve. Ez a gondolat munkába állásom után néhány hónappal fogalmazódott meg bennem azzal a céllal, hogy az akkor igen szerény olvasói érdeklődést ezáltal is sikerül felkelteni. (A szerény olvasói érdeklődés oka az volt, hogy elődöm idején igen kevés óraszámban volt nyitva tartás. Itt jegyzem meg, hogy ebből adódóan az adminisztrációs munkák jó része is elmaradt, s azt, hogy én akkor munkámat szakképzetlenül kezdtem el. Céлом és feladatomból is volt a könyvtár rendbetétele, kellemes, vonzó környezet megteremtése, s az, hogy újra minél többen "fedezzék fel" a könyvtárat. Munkámban igen nagy segítséget jelentett a Módszertani Osztály dolgozóinak szakmai útmutatása.)

Eleinte olyan délutáni programokat szerveztem, amelyek nagy valószínűséggel több gyerek érdeklődését felkelti. Így videóvetítés, matrica csere.-bere klub és rajzolások. Ez utóbbi már lehetőséget adott arra, hogy a könyvvel, az olvasással összekapcsoljam. Jó alkalom volt erre a Fővárosi Szabó Ervi Könyvtár "*Védd és szeresd az állatokat*" című rajzpályázata, melynek olvasmányélmény alapján kellett készülnie. Közel húsz diák vállalkozott arra, hogy benevez, s nagyon lelkesen tették a dolgukat több órán át. Mivel erről a könyvtárosok továbbképzésén hallottam, s már szűk volt a határidő, s azért is, hogy a könyvtárban összegyűljünk, ide hívtam őket, s rövidebb történeteket olvastak el. Mindannyian szerettek volna nyertesek lenni, de tudtam, hogy mivel országos pályázatról van szó - ennek kicsi a valószínűsége (s arra is gondoltam, hogy én mint kezdő, lehet, hogy nem is jól csinálom ezt a dolgot), ezért úgy döntöttem, mindannyiukat meghívom fagyizásra. Ezt persze egy másik alkalommal, melynek célja az volt, hogy újra a könyvtárba csábítsam őket, s természetesen az, hogy előtte és utána ismét előkerüljenek a könyvek.

Legnagyobb örömemre decemberben két pályázót meghívtak az ünnepélyes eredményhirdetésre, ahol szép műsort láthattak, s jutalom könyvekkel térhettek haza. Mindketten ekkor voltak életükben először Budapesten, így közben a város egy kis részét is bemutattam nekik, s remélem, hogy a fővárosi látogatással egyidejűleg a könyv, a könyvtár is mindig eszükbe jut.

Az olvasási kedv növelése érdekében hirdetem meg "saját kis pályázatomat" az általános iskolai tanulók részére, munkába állásom után négy hónappal, "*Olvassatok nyáron*" címmel. Tettem ezt a könyvtárba csábításon kívül azért is, mert tudom, hogy a mai gyerekek keveset olvasnak, így sok élménytől fosztják meg magukat. Első alkalommal nyolc könyvet ajánlottam a fenti célra, melyeket igyekeztem úgy összeállítani, hogy érdekesek, tanulságosak legyenek. Nem titkolt szándékom volt, hogy legyen bennük színes kép - rövid idejű tapasztalatom ugyanis az volt, hogy az efféléket szívesebben veszik kézbe. Azt is láttam, hogy ha már kézbe veszik, általában a képhez tartozó szöveget is elolvassák. Úgy gondoltam, ez az a pont, amire lehet "alapozni", s apró lépések útján, de mégis vonzóbbá lehet tenni az olvasást. A könyveket jól látható helyen kivettem a könyvtárban. Mindegyik könyvbe helyeztem egy gépelt papírt, melyen rövid ismertetőt közöltem a könyvről, valamint a hozzá kapcsolódó általam készített feladatokat. A feladatok nem voltak nehezek, hiszen a céлом nem számonkérés, ismeretfelmérés volt - de mindenképpen figyelmesen végig kellett olvasni ahhoz, hogy válaszolni lehessen rájuk. Volt olyan könyv amelyhez 7-12 konkrét kérdést tettem fel, míg másoknál csak azt kértem Írd le a Neked leginkább tetsző történetet! Ezzel az

volt a célom, hogy a feladattípusok is változatosak legyenek. Minden esetben kértem, hogy készítsenek rajzot.

"Bármilyen észrevételed van a könyvvel kapcsolatban, szívesen veszem, ha megosztod velem."

Ezt a mondatot egyetlen feladatsorról sem hagytam le. Fontosnak tartottam azt, hogy az olvasmányélmény megbeszélésére is legyen lehetőségük, hiszen tudom azt, hogy több gyerek ezt otthon nem teheti meg. (Csak zárójelben jegyzem meg, mennyire örültem, amikor a könyvtáros asszisztens képzőn is hallottam az olvasmányélmény megbeszélésének fontosságáról, s arról, hogy vannak olvasók, akik nem is elsősorban a könyv miatt járnak könyvtárba, s hogy a könyvtár egyfajta szociális tevékenységet is végez. Amit kezdetben csak éreztem, azt ma már tudom, hogy valóban így van, s ez nemcsak felnőttekre, de gyerekekre is vonatkozik.)

Valamennyi beérkezett alkotás kiállításra kerül a könyvtárba - ígértem - s ez meg is történt. Ezzel is vonzóbbá akartam tenni az olvasást, hiszen ennek kapcsán egy nyilvános bemutatkozásra is van lehetőség. Azt is ígértem, hogy a legértékesebb munkák jutalomban részesülnek. Ezt szintén nagyon fontosnak tartottam, remélvén, hogy ez is ösztönzőleg hat. Végül kellemes vakációt, jó olvasást kívántam nekik, s ismét emlékeztettem őket: várom szóbeli és írásbeli élményeiket.

Az eredmény:

Szinte minden a könyvtárba betérő gyerek megnézte a feladatokkal ellátott könyveket, belelapozott (amit májusban tettem ki). Szóban is biztattam őket, mondtam, hogy nyugodtan nézegessék meg, mielőtt döntenének.

Volt aki azt mondta, hogy ő bizony nyáron nem olvas. E szándékától szerettem volna eltéríteni, s érvelni, hogy ezek rövid kis történetek, nem igényelnek hosszú időt. Volt akit sikerült "meggyőzni", s választott egy könyvet, míg olyan is akadt, aki ezután "sem állt kötélnek".

Örömömről szólt, hogy 14-en "vállalkoztak" a feladatra. (Iskolánkban a tanulók száma 100 fő körül van.)

Ha valamennyien nem is készítették el a feladatokat, biztos vagyok abban, hogy legalább hozzákezdtek - elmondásaikból tudom, mert ők is szóbahozták a dolgot, s ameddig eljutottak az olvasásban, arról szívesen beszélgettek velem, miközben elmondták a "kifogásokat" is, hogy miért is nem tudták befejezni (noha én ezt nem kértem számon tőlük). S azt hiszem ez is eredmény. Augusztus 31-ét jelöltem meg határidőnek. Végül négy pályamunka érkezett. Az iskola létszámához, és általában a gyerekek olvasási kedvéhez képest talán nem olyan rossz eredmény.

Persze jobban örültem volna, ha többen végigcsinálják, amit elkezdtek, de azért úgy gondolom, nem volt eredménytelen első próbálkozásom az olvasási kedv élnkítésére. S nem sajnálom azt az időt, amit a könyvek elolvasására, a feladatok összeállítására szántam. A beérkezett négy pályamunka egyébként arról tanúskodott, hogy szívesen vették a feladatokat. Részletes és pontos válaszokat adtak, olykor még "szorgalmi" feladatot is készítettek.

Legnagyobb örömömről szólt, hogy a következő év nyarán megnövekedett mind az érdeklődők száma, s mindazoké akik el is készítették munkájukat. (Egy év elteltével a négy helyett tizenegy pályamunka érkezett.)

Most pedig kíváncsian várom milyen lesz az idei eredmény.

Vadásziné Varga Éva
Feldebrő

Hogyan csalogatjuk be az Olvasót könyvtárunkba?

A könyvtárosnak meg kell ismernie a településen élők, a könyvtár által ellátandó olvasók igényeit, azt, hogy mivel foglalkoznak, van-e valakinek (valakiknek) valamilyen hobbija, vagy hogy mivel lehetne felkelteni a lakosok érdeklődését. Fontos tehát, hogy először feltérképezzük többféle szempontból is intézményünk környezetét.

Leírok néhány ötletet a mi községi könyvtárunk gyakorlatából.

- "Olvasóink hobbijai" címszó alatt indítottunk egy kiállítássorozatot. E sorozat keretein belül voltak már hajómodellek, festmények, túfestések, grafikai képek, faszobrok kiállításai, de tervezünk bélyegkiállítást is. A kiállításokat szép számmal tekintik meg az érdeklődők, így ők is használják intézményünket, sokszor könyveket is kölcsönöznek.
- Sokféle rendezvényt szervezünk a gyermekeknek; pl. óvodásoknak, általános iskolásoknak szavalóversenyt a Költészet napja alkalmából. Minden résztvevőt megjutalmazunk, lehetőségeinkhez mérten ajándékokkal kedveskedünk nekik (könyv, rágó, levonó, saját kezűleg készített könyvjelző stb.). Nagy örömmel fogadjuk mindig olvasóink könyvajándékait is. Ezek az ajándékok maradandó élményt szereznek a gyermekeknek, s mintegy ösztönzik a résztvevőket illetve osztálytársaikat, hogy a jövőben is részt vegyenek ilyen versenyeken. Nálunk ez évről évre már hagyománnyá válik. Óvodásoknak, iskolásoknak rendszeresen könyvtárhasználati órákat tartunk, így már óvodás korban megszerettetjük a gyermekekkel a könyvtárat; egy kis figyelemmel, kedvességgel, apró ajándékokkal csak fokozhatjuk ezt.
- Könyvbemutató délutánokat, író-olvasó találkozókat is szívesen szervezünk - persze a lehetőségekhez mérten.
- A felsőbb iskolásoknak, felnőtteknek filmklubot indítottunk, ahol lehet Oscar-díjas filmekből, kötelező olvasmányokból összeállítani egy sorozatot. Ezeknek a rendezvényeknek, kluboknak a megszervezésénél lehetőleg ügyeljünk arra, hogy szem előtt tartsuk a község jellemzőit, lakóinak igényeit. (Ha a település lakóinak nagy része mezőgazdasággal foglalkozik, akkor a rendezvényeket olyan időpontra tegyük, hogy az mindenki számára érthető legyen. Filmklubot inkább télen szervezzünk, vagy ha ragaszkodunk a többi időszakhoz, akkor tegyük késő délutánra a rendezvényünk sikere érdekében.)
- Könyvtárunkban zenét is tanulnak a gyerekek, ők rendszeresen hangversenyeket is adnak, melyeken a szülők, pedagógusok is szép számmal megjelennek.
- Természetesen programjainkkal igazodunk az aktuális évfordulókhoz, községi és iskolai ünnepekre szívesen állítunk össze műsortervet. Nyáron a gyermekeknek különféle foglalkozásokat szoktunk tartani, csere-bere klubot szervezünk. (Cserélhetnek népszerű rajzfilmfigurákat, kindertojás figurákat stb.)

- Könyvtárunk helyismereti gyűjteményének nagy sikere van. Kronológikusan gyűjtjük Hortról, horti emberekről napilapokban, folyóiratokban megjelent cikkeket. Minden községünkkel kapcsolatos egyéb dokumentumot is gyűjtünk (prospektusokat, fényképeket stb.) Ajánló bibliográfiát is készítünk községünk történetével foglalkozó kiadványokból.
- Napjainkban a jogi információ ismeretére egyre nagyobb az igény. Olvasóink ezirányú kérdéseire általában a Magyar Közlöny segítségével választ tudunk adni.
- Szakdolgozatokat is gyűjtünk főiskolás olvasóink nagy örömére.

A felsorolt példáinkkal reméljük, sikerült néhány ötletet adni a Kedves Kollégáknak!

Bízunk benne, hogy ki-ki a saját könyvtárának olvasói igényeihez igazodva fel tud használni az ötleteinkből néhányat.

Szabóné Sóregi Melinda
Községi Könyvtár Hort

Sikeres kongresszussal ünnepelte 10. születésnapját a KKDSZ

A KKDSZ 1989. április 8-án alakult független, demokratikus szakszervezet. Tagjai könyvtári, múzeumi, levéltári, művelődési intézményi és egyéb közgyűjteményi, közművelődési intézményekben fő- és részmunkaidős foglalkoztatottságú dolgozók, nyugdíjasok, több mint 18500 fő.

A KKDSZ 1999. április 8-án, tíz évvel megalakulása után tartotta IV. kongresszusát a Puskin utcai Szakszervezeti Székház dísztermében. Az alapszervezetek, tagozatok összesen 241 küldöttet választottak.

A Kongresszus délelőtt nyílt ülést tartott, melyen számos vendég is részt vett a minisztériumok, szakmai egyesületek képviseletében. Göncz Árpád levélben köszöntötte a kongresszust.

A hozzászólások után az elnök, Vadász János adta át az idén először odaítélt Pro Meritis díjat tíz kollégának, köztük Majer Istvánné Pittner Olgának.

A Kongresszus délután zárt ülésen folytatta munkáját. Először Engel Tibor javaslatára az alapszabály III/6. és 7. pontjának pontosító módosítására került sor. Eztán a IV. kongresszus egyhangúlag elfogadta az Elnökség beszámolóját a III. kongresszus óta végzett munkáról, szintén egyhangúlag elfogadta a következő öt év munkáját megalapozó Programot, egyhangúlag elfogadta a Gazdasági Ellenőrző Bizottság jelentését az elmúlt beszámolási időszak gazdálkodásáról. A dokumentumok elfogadásával az Elnökség mandátuma lejárt, azt visszaadta a kongresszusnak. Így sor kerülhetett az új tisztségviselők megválasztására.

A KKDSZ elnöke: Vadász János; alelnöke: dr. Darkó Jenő, dr. Redl Károly.

Elnökségi tagok:	Közművelődési tagozat:	Fenyves Kornél, Kiss Ernő
	Könyvtári tagozat:	Engel Tibor, Szilágyi Erzsébet
	Levéltári tagozat:	P. Szigetvári Éva, Dr. Bodor Mihály
	Múzeumi tagozat:	Dr. Lovas Márton, Dr. Szabó János
	Nyugdíjas tagozat:	Mihalovits Ervin

Megújult a Közigazgatási Szakkönyvtár

A közel 25 éve kialakított Közigazgatási Szakkönyvtár működése történetében fontos eseményről szeretném gondolatainkat, örömünket megosztani Veletek, kedves Kollégák.

Könyvtárunk a Megyeháza második emeletén, két teremben elhelyezett állománnyal funkcionál. Miután az épület műemlék, a terület behatárolt, nem bővíthető. Az eltelt idő folyamán mi is hasonlóan az "anyakönyvtárunkhoz", kinőttük azt a területet, amely a hetvenes években még elegendőnek bizonyult. Kétezer kötetes állománnyal indultuk, most tizenhatezer kötet elhelyezéséről kell gondoskodnunk, amely bizony nyolcszorosa az indulónak. Belső termünkben gyönyörű, közel kétszáz éves tölgyfa bútorzat található, aranyozott címerekkel és díszítéssel. Az eredeti berendezést semmiféle átalakítással bővíteni nem lehetett.

A másik teremben lévő polcok magasítása jelentette az egyetlen megoldást, ezért a meglévő hatsoros polcokat kilencsorosra cseréltük. Ez összesen 42 folyóméter bővítést jelentett. A legtöbbet használt, bekötött szakfolyóiratok továbbra is a polcok tetején kaptak helyet, de emelni tudtuk az elhelyezett kötetek számát.

Könyvtárunkban közel 90 féle folyóirat, napilap, havilap és közlöny található. Ezek az új folyóiratállványon nyertek elhelyezést. Miután a polcmagasság itt is nőtt, többféle folyóiratot tudunk elhelyezni anélkül, hogy egymást takarnák és zavarnák az olvasók eligazodását. Még megemlítem a két új íróasztalunkat, melyből az egyik számítógép-asztalként is használható, így esztétikusabb és praktikusabb is. A közel 500.000 Ft-os anyagi fedezetet a Megyei Önkormányzat biztosította, ebbe beletartozik a 100.000 Ft-os festési költség is.

A teljes felújítás mindössze két hét alatt zajlott le, február 15-től 28-ig volt zárva a könyvtárunk. Az ünnepélyes megnyitás március 1-én zajlott le, melyen a megnyitó beszédet a Heves Megyei Bíróság elnöke, dr. Hunyadi-Búzás Ágnes mondta el. A megnyitón részt vett a Heves Megyei Közgyűlés elnöke, Sós Tamás, a főjegyző, dr. Vass Géza és a Közigazgatási Hivatal vezetője, dr. Balás István és a Heves Megyei Önkormányzat intézményi irodájának összes vezetője.

Úgy érzem, rám és a kollégánómre, Szecskó Károlynéra ez az "átváltozás" inspiráló erőként fog hatni, hogy mind az önkormányzat dolgozóinak, mind pedig a növekvő számú külső olvasóknak hatékonyabb, több segítséget, információt, adatközlést, kikapcsolódást tudjunk biztosítani.

Köszönetet mondunk az anyagi támogatásért, azért, hogy mind a város, mind a megye vezetősége fontosnak tartotta a könyvtár létét, működését és munkánkat ezúton is elismerte.

Tersztyánszky Éva
könyvtáros

HÍREK

☞ A Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár idegennyelvi gyűjteményében, melynek az egri Ifjúsági Ház ad otthont, ünnepélyes keretek között adták át Loire Atlantique megye ajándékát, egy Európai Uniós információs polcot.

A megyénkben tartózkodó francia delegáció vezetője, Luc Dejoie úr méltatta a két megye között kialakult jó kapcsolatot, melyhez köszöntőjében dr. Nagy Imre, Eger város polgármestere is csatlakozott, kiemelve a két nép, a két kultúra közötti hasonlóságokat.

A könyvtár és a majdani használók nevében Engel Tibor, a Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár igazgatója vette át a gyűjteményt, amely az Európai Uniót és a Loire Atlantique megyét reprezentáló francia könyvekből, folyóiratokból, CD-ROM-ból áll. Elmondta, hogy a könyvtár már elkezdte az EU-hoz, az EU csatlakozáshoz kapcsolódó dokumentumok gyűjtését magyar nyelven. Ezt jól kiegészíti az idegennyelvi részlegben most átadott francia információs polc, mely a szakmai híreken túl a nyelvtanulásban is jól hasznosítható lesz.

Fekete Ildikó

könyvtáros

Bródy S. Könyvtár Idegennyelvi Szakrészleg

☞ Gratulálunk **Kádár Imrénének** abból az alkalomból, hogy márciusban átvehette a Domoszlóért Emlékérmét. Ezt évente egyetlen személynek ítélik oda a helyi képviselő-testület döntése értelmében. 21 éve dolgozik a helyi közművelődésért könyvtáros-népművelőként. Az évek során a mai magyar irodalom nagyjait, többek között Moldova Györgyöt, Szilvási Lajost és Baranyi Ferencet látta vendégül a könyvtár rendezvényein. Igaz, hogy akkoriban nagyobb összeg jutott a kultúrára, az illusztris vendégek meghívására is futotta helyi pénzből. Ma már inkább leleményességgel igyekszik pótolni a pénz hiányát. Rendhagyó irodalmi órákat tart az iskolásoknak, az óvodásokat pedig mesemondó délelőttre várja. A könyvtárhoz való szoktatást már a legkisebbeknél el kell kezdeni. Ebben Kádár Imrénének nagy a tapasztalata, bizonyítja ezt, hogy a település mintegy 2200 lakosából csaknem ötszáz a rendszeres könyvtárlátogató.

☞ Gratulálunk **Majer Istvánné Pittner Olgának** a Pro Meritis díj átvételéhez. Az idén alapított díjat az alapszervezetek és a tagozatok javaslatát figyelembe véve tíz szakszervezeti tisztségviselő részére adta át Vadász János, a Közgyűjteményi és Közművelődési Dolgozók Szakszervezetének elnöke, a KKDSZ IV. kongresszusán.

☞ 1999. október 18-19. között az idén is megtartjuk a főfoglalkozású könyvtárosok továbbképzését Noszvajon. A részletes programról szeptember elején küldünk tájékoztatást. A két napos program ideje alatt szeretnénk szót ejteni az addig megjelenő jogszabályokról, a szerzői jogi törvényről, szeretnénk bemutatni különböző számítógépes könyvtári adatbázisok használatát, a Teleház-programot.

Kérünk mindenkit, aki szeretne részt venni ezen a továbbképzésen, a mellékelt jelentkezési lapot 1999. szeptember 10-ig küldje vissza a Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár Módszertani Osztálya címére! (3300 Eger, Kossuth Lajos út 16.)

A szállodai férőhelyek korlátozott száma miatt kérjük a jelentkezési határidő pontos betartását!

☞ A Könyvtári hét rendezvényeit 1999. október 4 - 11. között az országos rendezvények időpontjához igazodva tartja a Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár. Igyekszünk az írott sajtóban, rádióban, televízióban felhívni mindenki figyelmét a könyvtári szolgáltatásokra, rendezvényekre. Ezen a héten különleges nyitva tartással este 10 óráig várjuk olvasóinkat. A már hagyományos akciónkat is folytatjuk "Fogadjon örökbe egy könyvet, egy folyóiratot" címmel, amnesztiát hirdetünk a késedelmes olvasók számára. Kérjük, hogy minél több könyvtár kapcsolódjon a könyvtári hét rendezvényeihez! Különböző programokkal, kiállításokkal, akciókkal vonják magukra a figyelmet erre az egy hétre, ezzel is jelezzék a könyvtár fontosságát a helyi kulturális életben.

EGYESÜLETI HÍREK

1999. június 24-én Budapesten tartotta választmányi közgyűlését a Magyar Könyvtárosok Egyesülete. Megyei szervezetünkől küldöttként Guszmanné Nagy Ágnes, Balogh Béláné és Kiss Péterné vettek részt az országos egyesületi munkában. A közgyűlés a szervezet alapszabály-módosítására tett javaslatot, továbbá döntést hozott az MKE közhasznú társasággá alakulásáról.

1999. június 24-én került sor az MKE Heves Megyei Szervezete második taggyűlésére Egerben. A fórum jellegű tanácskozás első részében Engel Tibor, a Bródy Sándor Könyvtár igazgatója mondott bevezetőt, majd az egyesület vendégeként **Vidra Szabó Ferenc** szociológus, a Könyvtártudományi és Módszertani Központ munkatársa tartott előadást. A tagok nagy érdeklődéssel várták annak az országos könyvtárhasználati felmérésnek az eredményét, amelyet az elmúlt év folyamán végzett a KMK, Heves megyét választva mintavételi helyként. A kérdőíves felmérésben a jelenlévő könyvtárosok többsége részt vett, az összesítést (az eddig elkészült elemzések alapján) Vidra Szabó Ferenc végezte és ismertette a hallgatósággal. Elmondta, hogy az országos tendenciákkal megegyezően a Heves megyében lévő könyvtárak "könyvtári rendszerként" való működtetése fontos feladat a jövőben. A jelenleg még hiányzó különböző könyvtártípusok közötti együttműködés, rendszeres tanácskozás, számítógépes összeköttetés, egymás katalógusainak használata kiépítésre vár. A vizsgált kérdések között szerepelt a fenntartókkal való kapcsolat, a könyvtár és a könyvtáros presztízse, a hagyományos közművelődési ill. az információs könyvtárak problémája is. A kérdéskörhöz sokan hozzászóltak, a taggyűlés hangulatos szakmai beszélgetéssel zárult.

A Magyar Könyvtárosok Egyesületének elnöksége 1999. augusztus 5-7. között Pápán rendezi az egyesület XXXI. Vándorgyűlését. A tanácskozás témája: A KÖNYV (alkotója, kiadója, terjesztője) és a KÖNYVTÁR (hagyomány és modernség).

Közzöljük a Könyvtári Levelező/lap 1999/5. számában megjelent összeállítást az 1999. májusában hatályos könyvtári jogszabályokról.

Fontosnak tartjuk azt, hogy minden kedves kolléga tájékozódni tudjon a szakterületet érintő és ahhoz kapcsolódó törvényekről, rendeletekről. Javasoljuk, hogy minden könyvtáros gyűjtse össze s kísérelje figyelemmel ezeket, éljen a jogszabályok adta lehetőségekkel.

A könyvtári területen hatályos jogszabályok jegyzéke

1997. évi CXL. törvény a kulturális javak védelméről és a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről

60/1998. (III.27.) Korm. rend. a sajtótermékek kötelespéldányainak szolgáltatásáról és hasznosításáról

161/1998. (IX.30.) Korm. rend. a nemzeti kulturális örökség miniszterének feladat- és hatásköréről

64/1999. (IV.28.) Korm. rend. a nyilvános könyvtárak jegyzékének vezetéséről

3/1975. (VIII.17.) KM-PM együttes rendelet a könyvtári állomány ellenőrzéséről (leltározásáról) és az állományból történő törlésről szóló szabályzat kiadásáról

19/1981. (XII.8.) MM rendelet a könyvtárközi kölcsönzésről

7/1985. (IV.26.) MM rendelet a könyvtári anyagok bejelentéséről

17/1997. (IV.18.) MKM rendelet a kulturális és a számítástechnika-alkalmazói (szoftver) szakértők működésének engedélyezéséről

15/1998. (III.31.) MKM rendelet a helyi önkormányzatok közművelődési és könyvtári érdekeltség-növelő támogatásáról

3/1999. (II.24.) NKÖM rendelet a nemzeti kulturális örökség minisztere által adományozható művészeti és egyéb szakmai díjakról

A könyvtári területhez kapcsolódó fontosabb jogszabályok jegyzéke

1990. évi LXV. tv. a helyi önkormányzatokról

1991. évi XX. tv. a helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről

1992. évi XXII. tv. a Munka Törvénykönyvéről

1992. évi XXXIII. tv. a közalkalmazottak jogállásáról

1992. évi XXXVIII. tv. az államháztartásról

1993. évi LXXXIX. tv. a közoktatásról

1993. évi LXXVII. tv. a nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól

1993. évi LXXX. tv. a felsőoktatásról

1993. évi XXIII. tv. a Nemzeti Kulturális Alapról

1995. évi LXVI. tv. a közokiratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről

1997. évi CLVI. tv. a közhasznú szervezetekről

1998. évi VI. tv. a gazdasági társaságokról

1998. évi XXVI. tv. a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról

1969. évi III. tv. a szerzői jogról

A mindenkori tv. a Magyar Köztársaság állami költségvetéséről és az államháztartás vitelének szabályairól

150/1992. (XI.20.) Korm. rend. a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. tv. végrehajtásáról a művészeti, a közművelődési és a közgyűjteményi területen foglalkoztatott közalkalmazottak jogviszonyával összefüggő egyes kérdések rendezésére

138/1992. (X.8.) Kor. rendelet a közalkalmazottakról szóló 1992. évi XXXIII. tv. végrehajtásáról a közoktatási intézményekben

20/1992. (I.28.) Korm. rend. a helyi önkormányzatok egyes szerveinek és a köztársasági megbízottanak a közművelődési, közgyűjteményi, művészeti, továbbá más kulturális tevékenységekkel kaocsolatos államigazgatási feladat- és hatásköreiről

1067/196. VI. 19.) Korm. határozat a "Hároméves megállapodás a közalkalmazotti szférában" című dokumentumból adódó munkaprogramról

9/1989. (IV.3o.) MM rend. a művelődési intézmények nevérol, elnevezéséről és névhasználatáról

12/1991. (VIII.6.)MKM rend. a művelődési és közoktatási miniszter által adományozható kitüntető díjakról

2/1993. (I.30.) MKM rend. az egyes kulturális közalkalmazotti munkakörök betöltéséhez szükséges képesítési és egyéb feltételekről

8/1994. (IV.26.) MKM rend. a Nemzeti Kulturális Alapról szóló 1993. évi XXIII. tv. végrehajtásáról

10/1994. MKM rend. a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokat ellátó intézményekről és a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokban való közreműködés feltételeiről

11/1994. (VI.24.) MKM rend. a képzési kötelezettségről és a pedagógiai

szakszolgálatokról.(VI.24.) MKM rend. a nevelési-oktatási intézmények működéséről

14/1994. (VI.24.) MKM rend. a képzési kötelezettségről és a pedagógiai szakszolgálatról

8/1996. (VII.25) MKM rend. a Magyar Köztársaság címerének a művelődési és közoktatási miniszter ágazati irányítása alá tartozó kulturális intézmények általi használatáról

11/1996. (X.9.) MKM rend. a Felsőoktatás Fejlesztési Alapprogramokról

7/1997. (II.13.) MKM rend. a felsőoktatásban tanuló hallgatók és az oktatók könyvekkel és folyóiratokkal történő jobb ellátásával kapcsolatos források elosztásáról

5/1998. (II.18.) MKM rend. a tankönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről